

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnar a soudkyň JUDr. Dany Slavíkové a Mgr. Adély Kaftanové ve věci žalobce : Ing. O [redacted] H [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted] zast. JUDr. Václavem Vlkem, advokátem se sídlem kanceláře Sokolovská 32/22, 186 00 Praha 8, proti žalovanému : Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, IČ : 00025429, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, o zaplacení 234.150.141,87 Kč s přísl., k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. října 2016 č.j. 10 C 77/2013-913,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem (vydaným poté, co ve věci bylo částečně pravomocně rozhodnuto rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25.2.2015 č.j. 10 C 77/2013-784, rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14.1.2016 č.j. 29 Co 321/2015-832 a usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 23.6.2016 č. j. 10 C 77/2013-882) soud I. stupně zamítl žalobu na zaplacení částky 232.500.000,- Kč se zákonným úrokem z prodlení za dobu od 14.1.2013 do zaplacení a uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 3.900,- Kč. Takto bylo rozhodnuto o žalobním návrhu, jímž se žalobce dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, domáhal náhrady škody způsobené mu

v souvislosti s trestním stíháním pro trestný čin zneužívání informací v obchodním styku dle ust. § 128 odst. 2, 4 tr. zákona, které proti němu bylo vedeno od sdělení obvinění dne 20.10.1998 do zproštění obžaloby dle ust. § 229 písm. b) tr. řádu rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.2.2010 č. j. [REDAKCE] ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31.8.2010 č. j. [REDAKCE]. Žalobce se domáhal náhrady zisku, jenž mu ušel v důsledku zajištění žalobcem vlastněných [REDAKCE] kusů akcií společnosti [REDAKCE], když pro toto zajištění žalobce neuzavřel coby prodávající se společností [REDAKCE] coby kupujícím smlouvu o převodu těchto akcií za kupní cenu v žalované výši (žalobce se na převodu akcií se smluvním partnerem dohodl nejpozději do [REDAKCE] dne [REDAKCE] žalobcův smluvní partner odstoupil od smlouvy o úplatném převodu cenných papírů); žalobci pak nikdy nebyly akcie vráceny zpět, neboť v době trvání zajištění (v průběhu dlouhotrvajícího trestního řízení) akcie zanikly zánikem společnosti [REDAKCE] (dne 19.11.2010). Žalobce tvrzený nárok předběžně uplatnil dle ust. § 14 zák. č. 82/1998 Sb. u Ministerstva spravedlnosti; ministerstvo uplatněný nárok odmítlo uspokojit.

Rozhodnutí ve věci soud I. stupně opřel o tato podstatná zjištění: Dne [REDAKCE] byla Ing. O [REDAKCE] H [REDAKCE] jako prodávajícím a společností [REDAKCE] jako kupujícím podepsána smlouva o úplatném převodu cenných papírů - [REDAKCE] kusů akcií na doručitele, jejichž emitentem byla společnost [REDAKCE], za kupní cenu [REDAKCE] Kč (tj. [REDAKCE] Kč/1 kus); kupní cena byla splatná do tří dnů od převodu cenných papírů Střediskem cenných papírů. K převodu mělo podle smlouvy dojít do [REDAKCE]. Sdělením obvinění policejním orgánem PČR-Krajský úřad vyšetřování Ostrava, pracoviště Ostrava, ze dne 20.10.1998 [REDAKCE] bylo podle ust. § 160 odst. 1 tr. řádu zahájeno trestní stíhání Ing. O [REDAKCE] H [REDAKCE], Ing. M [REDAKCE] G [REDAKCE] a prof. Ing. A [REDAKCE] K [REDAKCE] DrSc., pro podezření ze spáchání trestného činu zneužívání informací v obchodním styku podle § 128 odst. 2, 4 zák. č. 140/1961 Sb., trestního zákona. Ing. O [REDAKCE] H [REDAKCE] byl obviněn proto, že v době od [REDAKCE] do [REDAKCE] jako člen statutárních orgánů společnosti [REDAKCE] a jediný společník [REDAKCE] a [REDAKCE] měl opatřit prospěch velkého rozsahu nejprve akciové společnosti [REDAKCE], a v konečném důsledku sobě, a to získáním [REDAKCE] kusů akcií emitenta [REDAKCE], v emisním kurzu [REDAKCE] Kč (25% podíl ve společnosti) prostřednictvím navýšení základního jmění této společnosti o částku [REDAKCE] Kč, avšak bez vynaložení finančních prostředků na toto navýšení (obchodními operacemi vyjmenovanými v záznamu o sdělení obvinění vznikly vzájemné závazky a pohledávky mezi propojenými firmami, které sloužily k úhradě ceny akcií upsaných společností [REDAKCE], posléze prodaných Ing. H [REDAKCE]). Dne 20.10.1998 žalobce vydal dobrovolně orgánům činným v trestním řízení [REDAKCE] kusů neveřejně obchodovatelných akcií emitenta [REDAKCE]. Policejní orgán požádal Středisko cenných papírů o pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovanými akciemi majitele Ing. H [REDAKCE] s tím, že jde o výnos z trestné činnosti. Dne 22.10.1998 zaregistrovalo Středisko cenných papírů dle ust. § 27 odst. 3, písm. d) zák. č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, pozastavení výkonu práva majitele zaknihovaných cenných papírů nakládat s předmětnými akciemi. Dodatkem č. 1 ze dne [REDAKCE] ke smlouvě o úplatném převodu cenných papírů ze dne [REDAKCE] bylo změněno datum převodu cenných papírů na [REDAKCE] a bylo sjednáno právo kupujícího - společnosti [REDAKCE], od smlouvy odstoupit v případě, že pozastavení práva nakládat s cennými papíry nebude nejpozději k tomuto datu odstraněno. Dne [REDAKCE] kupující od smlouvy o úplatném převodu cenných papírů odstoupil.

Zjištěné skutečnosti (a žalobní tvrzení) soud I. stupně posoudil dle ust. § 1 odst. 1, § 2, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 13 zákona č. 82/1998 Sb. Poté neshledal důvodnost žalobou uplatněného nároku. Soud I. stupně především uvedl, že žalobci tvrzená škoda nemohla vzniknout v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím představovaným zahájením trestního stíhání (tehdy sdělením obvinění), které se ukázalo nedůvodným (skončilo zprošťujícím rozsudkem). Samotným zahájením trestního stíhání totiž nebyla dispozice žalobce s předmětnými akciemi omezena. K omezení žalobcova dispozičního práva došlo až na základě výzvy policejního orgánu podle ust. § 78 odst. 1 tr. řádu k vydání akcií a následného příkazu Středisku cenných papírů podle ust. § 27 odst. 3, písm. d) zákona č. 591/1992 Sb. k pozastavení výkonu práva majitele zaknihovaných cenných papírů nakládat s akciemi. Rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení o vydání věci (akcií) dle ust. § 78 tr. řádu však nemá povahu nezákonného rozhodnutí ve smyslu ust. § 7 a § 8 zák. č. 82/1998 Sb., neboť takové rozhodnutí nebylo zrušeno nebo změněno pro nezákonnost. Soud rozhodující v tomto kompenzačním řízení pak není oprávněn posuzovat nesoulad nezrušeného rozhodnutí se zákonem (viz. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2.2.2006 sp. zn. 25 Cdo 2162/2005). Soud I. stupně při právním posouzení respektoval aktuální rozhodovací praxi Nejvyššího soudu vyjádřenou v rozsudku ze dne 24.6.2015 sp. zn. 30 Cdo 3310/2013. V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil závěr, že *odpovědnost státu za škodu z rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky (§ 79a odst. 1 tr. řádu) ve smyslu ust. § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. nezakládá bez dalšího skutečnost, že trestní řízení, v němž bylo rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky vydáno, posléze neskončilo odsuzujícím rozsudkem. Nedojde-li k vydání odsuzujícího rozsudku, nelze z toho bez dalšího dovozovat nesprávnost postupu orgánů činných v trestním řízení ani nezákonnost rozhodnutí vydaných po zahájení trestního stíhání.* Uvedený závěr soud I. stupně přiměřeně aplikoval i v posuzované věci, kdy šlo o zajištění zaknihovaných cenných papírů v průběhu trestního řízení. K tvrzenému zmaření prodeje akcií tedy nedošlo v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím. Ke zmaření zamýšleného obchodu dle soudu I. stupně nedošlo ani v důsledku nepřiměřené délky trvání omezení dispozice s akciemi. Soud I. stupně zkoumal dobu od omezení dispozice s akciemi, registrované Střediskem cenných papírů dne [redacted] do dne [redacted], kdy [redacted] definitivně od smlouveného obchodu odstoupila (dle žalobcových tvrzení). Vzhledem k tomu, že šlo o dobu dvou měsíců a deseti dnů, kdy bylo trestní stíhání v samotném počátku, jednalo se (ve zkoumaném období) o dočasné opatření, které bylo nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení a které bylo přiměřené obsáhlosti prověřované trestné činnosti žalobce a dalších s ním trestně stíhaných osob. Soud I. stupně tedy neshledal ani existenci nesprávného úředního postupu, spočívajícího v nepřiměřené délce omezení dispozice s cennými papíry, který by současně mohl vést ke vzniku tvrzené škody.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud I. stupně opřel o ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a přiznal převážně úspěšnému žalovanému proti převážně neúspěšnému žalobci právo na plnou náhradu nákladů řízení. Soud I. stupně vypočítal celkový úspěch žalovaného ve sporu v rozsahu 98,8%. Přiznaná částka 3.900,- Kč zahrnuje 13x paušální náhradu hotových výdajů dle § 151 odst. 3 o.s.ř. a vyhl. č. 254/2015 Sb. (před účinností této vyhlášky přiměřeně dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) spojených s těmito úkony : sepis vyjádření ze dne 31.5.2013, sepis odvolání proti rozsudku soudu I. stupně ze dne 25.5.2015, sepis doplnění vyjádření ze dne 1.9.2016, účast na jednání soudu ve dnech 23.6.2014, 6.10.2014, 9.12.2014, 25.5.2015 a 11.10.2016 a 5x příprava na uvedená jednání soudu.

Rozsudek napadl žalobce včasným odvoláním a navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobě bude vyhověno, případně aby byl tento rozsudek zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Dle žalobce soud I. stupně zcela ignoroval závazné právní závěry odvolacího soudu vyjádřené v rozsudku ze dne 14.1.2016, neboť posuzoval zákonnost jednotlivých úkonů v trestním řízení odděleně, aniž by vzal v úvahu zásadu, že nedůvodnost trestního stíhání implikuje nedůvodnost a nedostatek legitimacy pro všechny úkony a instituty, které se k trestnímu stíhání vázaly (žalobce poukázal na závěry vyjádřené v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 159/2014 a v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 267/03). Ani formálně legální omezení vlastnického práva učiněné v rámci bezdůvodného trestního řízení nemůže být důvodné, a tedy ani legitimní. Takové omezení musí být i ipso facto nepřiměřené, byť by trvalo sebekratší dobu, neboť k takovému zásahu orgány činné v trestním řízení jednoznačně neměly přikročit.

Soud I. stupně po vydání zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu právní názor odvolacího soudu nerespektoval a věc posoudil - aniž by účastníky poučil dle ust. § 118a odst. 2 o.s.ř. - v intencích právního názoru vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3310/2013. Vzhledem k pasivitě žalovaného je tak žalobce v postavení, kdy se fakticky soudí se soudem I. stupně.

Vedle toho bylo povinností soudu I. stupně v souladu s právním názorem vyjádřeným Nejvyšším soudem v rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 3310/2013 zkoumat přiměřenost trvání zajištění zaknihovaných cenných papírů v předmětném trestním stíhání tak, aby byla zajištěna spravedlivá rovnováha mezi požadavky obecného zájmu společnosti a požadavky ochrany základních práv jednotlivce, přičemž požadovaná rovnováha není dána, pokud dotčená osoba nese zvláštní a nadměrné břemeno. Musí existovat rozumný vztah proporcionality mezi použitými prostředky a sledovanými cíly a tento vztah má nepochybně i svoji časovou dimenzi, zajištění majetku nemůže trvat libovolně dlouho. K tíži subjektů dotčených trestním řízením nemohou jít neodůvodněné průtahy při prokazování trestné činnosti. V posuzovaném případě došlo k rozsáhlému zajištění majetku, které musí být činěno uvážlivě, zodpovědně a v co nejmenším rozsahu, včetně časového. Údajná trestná činnost byla komplikovanou ekonomickou operací, jejíž kriminalizace se jednoznačně projevila jako nedůvodná. Pokud stát přistoupil k takto extrémnímu zajištění majetku a extrémním zásahům do základních lidských práv jednotlivců, musí počítat s tím, že jde o stav, který může vyvolat vznik škody, a musí být připraven nést následky. Nelze rovněž pominout, že omezení vůči žalobci trvalo mnohem déle než doba, na kterou se soustředil soud I. stupně, že v trestním řízení nikdo nezkoumal (ani na počátku trestního řízení, ani v jeho průběhu) důvodnost zajištění, a to přes žalobcovu snahu o takový přezkum.

Soud I. stupně dle žalobce došel k nesprávným skutkovým i právním závěrům ohledně vzniku škody a příčinné souvislosti. Žalobce napadený rozsudek označil za neúplný a nepřezkoumatelný, neboť v něm absentuje jednoznačný závěr o významu dále uvedených podstatných tvrzení (nadto obsáhle soudem I. stupně dokazovaných). Žalobce připomněl své tvrzení, že škodní děj pokračoval a skončil zrušením emise akcií, kdy předmět zajištění v průběhu trestního řízení zanikl. Vzniklá škoda tedy nebyla dovozována jako pouhý ušlý zisk z nerealizovaného prodeje, ale jako rozdíl mezi potenciálně dosažitelnou cenou akcií a jejich nulovou hodnotou v okamžiku zrušení emise. Žalobce tvrdil souvislost mezi blokadí akcií, blokováním chodu samotné společnosti a zamezením možnosti získat vnější finanční zdroje. Všechny tyto skutečnosti byly přímým důsledkem trestního stíhání žalobce. Společně pak (ve

spojení s předchozími závazky, které za vzniklé situace již nebylo možné řešit) vedly ke konkursu a následnému zrušení společnosti [REDAKCE] včetně zániku akcií nabytých žalobcem.

Soud I. stupně ignoroval i prevenční povinnost, která tíží stát při výkonu jeho pravomoci v trestním řízení (§ 2 odst. 2, 4, 5 tr. řádu). Vzhledem k objemu zablokovaného majetku a s ohledem na fakt, že trestní věci již byla předtím vyšetřovatelem odložena, měla Policie ČR ještě před zahájením trestního stíhání za pomoci odborníka z oboru ekonomika posoudit ekonomické dopady sofistikovaných obchodních transakcí, a teprve na základě odborných závěrů posuzovat trestněprávní relevanci jednání žalobce. Policejní orgán však zvolil nejrazantnější postup a zatáhl žalobce do majetkových a osobních postihů trvajících dvanáct let. Závěry znaleckých posudků, které byly provedeny až v řízení před soudem, pak jednoznačně vyvrátily hypotézy orgánů činných v trestním řízení. Přípravné řízení a úkony v něm provedené byly popřením základních zásad trestního procesu, a to nutnosti obstarávat důkazy v neprospěch i ve prospěch obviněného a uvážlivě ukládat omezení v osobní i majetkové sféře obviněného. Policejní orgán jednal vůči žalobci tendenčně, což plyne z dehonestujícího přípisu státního zastupitelství v trestním spise, jehož obsah lze shrnout do v něm obsaženého tvrzení, že „žalobce vedl nečistou hru o stomiliónové hodnoty“.

Žalobce podrobil samostatné kritice i rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Poukázal na povahu sporu, na svůj částečný úspěch ve sporu, na neúčelnost tří žalovaným zpracovaných písemných podání (šlo o zcela formální podání a odvolání bylo nadto neúspěšné) a rovněž na neúčelnost případných výdajů spojených s přípravou na jednání soudu a s účastí na jednání soudu (vzhledem k pasivitě zástupců žalovaného i při ústních jednáních).

Žalovaný navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.

Odvolací soud přezkoumal dle § 212 a § 212a o.s.ř. rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a došel k závěru, že odvolání není důvodné.

Předně je třeba uvést, že odvolací soud neshledal žádné podstatné vady řízení, které by byly důvodem pro zrušení rozsudku soudu I. stupně dle ust. § 219a odst. 1, písm. a) o.s.ř., a neshledal ani takové vady řízení, které by bylo třeba napravit v řízení odvolacím. Oproti odvolateli odvolací soud nepokládá rozsudek soudu I. stupně za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost či nedostatek ani zčásti, neboť nosné důvody rozhodnutí o žalobním návrhu z odůvodnění rozsudku vyplývají zcela zřetelně. Soud I. stupně nepochybil, pokud žalobci neposkytl poučení dle ust. § 118a odst. 2 o.s.ř. v situaci, kdy oproti názoru vyjádřenému v rozsudku odvolacího soudu ze dne 14.1.2016 č.j. 29 Co 321/2015-832 vyloučil jako možnou příčinu tvrzené žalobcovy škody samotné zahájení trestního stíhání, které skončilo zprošťujícím rozsudkem. Byť se obvodní soud odchýlil od právního názoru, o němž účastníci předpokládali, že bude respektován, nebylo třeba, aby v důsledku této odchylky žalobce v jakémkoli rozsahu doplňoval vylíčení rozhodujících skutečností. Ostatně ani sám žalobce v odvolání nekonkretizoval, jaký obsah mělo mít soudem I. stupně opomenuté poučení.

Jak bylo výše řečeno, soud I. stupně nerespektoval právní názor odvolacího soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 14.1.2016, jímž bylo zrušeno předešlé rozhodnutí soudu I. stupně o žalobou uplatněném nároku. Odvolací soud v uvedeném rozhodnutí za stěžejní možnou příčinu, bez níž by k žalobcem tvrzenému ušlému zisku nedošlo, označil samotné zahájení (nedůvodného) trestního stíhání. Vyjádřený názor odvolacího soudu kopíroval

důvody nálezu Ústavního soudu ze dne 17.6.2008 sp. zn. II. ÚS 590/08, podle kterých „Pro účely odškodnění nelze zcela izolovaně posuzovat vazbu a samotné trestní stíhání. Pokud se trestní stíhání ukázalo jako nedůvodné, byla nedůvodná také samotná vazba jako prostředek vedoucí k vyšetření údajné trestné činnosti. Jinak řečeno, ukáže-li se samotné trestní stíhání jako nedůvodné, platí tento závěr pro všechny úkony a instituty, které se k trestnímu stíhání vázaly. Je třeba totiž vycházet z toho, že nebýt vlastního trestního stíhání, nebyl by jednotlivec podroben povinnosti snášet jednotlivé procesní úkony či uplatnění omezovacích institutů včetně výkonu samotné vazby... Na jednu stranu je jisté povinností orgánů činných v trestním řízení vyšetřovat a stíhat trestnou činnost, na druhou stranu se stát nemůže zbavit odpovědnosti za postup těchto orgánů, ukáží-li se jejich předpoklady jako mylné a nesprávné. Má-li být totiž jednotlivec povinen se takovým úkonům vůbec podrobit, musí v podmínkách materiálního právního státu existovat garance, že v případě prokázání, že trestnou činnost nespáchal, dostane se mu odškodnění za veškeré úkony, kterým byl ze strany státu neoprávněně podroben. Pokud by taková perspektiva neexistovala, nebylo by možné trvat na povinnosti jednotlivce taková omezení v rámci trestního stíhání snášet.“

V rozsudku ze dne 24.6.2015 sp. zn. 30 Cdo 3310/2013, který byl publikován ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 8/2016, však Nejvyšší soud za použití argumentů v plenárním nálezu Ústavního soudu ze dne 6.9.2011 sp. zn. Pl. ÚS 11/10 vyložil, že důvody výše zmíněného nálezu sp. zn. II. ÚS 590/08, „byť obecně formulované, nelze automaticky vztahovat na jiné případy, než je posouzení zavinění jako okolnosti vylučující odpovědnost státu ve smyslu § 12 zák. č. 82/1998 Sb. tam, kde je jinak naplněn odpovědnosti titul (rozhodnutí o vazbě) a formálně i předpoklady uvedené v ust. § 12 zákona, avšak soud dospěje k závěru, že v posuzovaném trestním řízení by institut trestního práva (vazba) byl použit zcela neadekvátním až absurdním způsobem. Uvedené přitom nelze vztahovat na každý případ tvrzeného porušení procesních práv obviněného, nýbrž především na případy odpovědnosti za újmu způsobenou obviněnému trestním stíhání či omezením osobní svobody, u kterých zákonodárce (ve vztahu k rozhodnutí o vazbě) a judikatura (ve vztahu k rozhodnutí o zahájení trestního stíhání) s ohledem na význam dotčených práv volněji než v případech jiných rozhodnutí definovaly předpoklady vzniku odpovědnosti státu, ačkoli by předpoklady vzniku odpovědnosti státu za nezákonné rozhodnutí ve smyslu čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod ve spojení s ust. § 8 zákona č. 82/1998 Sb. ani splněny nebyly ... Zevšeobecňující převzetí důvodů nálezu Ústavního soudu sp. zn. II ÚS 590/08 na „všechny úkony a instituty, které se k trestnímu stíhání vázaly“ by mohlo vést až ke zmaření účelu trestního řízení tím, že by byly osoby působící v orgánech činných v trestním řízení odrazovány od stíhání pachatelů kvůli riziku možných finančních dopadů do rozpočtu státu, případně i rozpočtu těchto osob.“ Nejvyšší soud se v případě obdobného majetek obviněného zajišťujícího institutu (jako byl použit v žalobcově trestním stíhání), tj. v případě zajištění peněžních prostředků na účtu u banky dle ust. § 79a odst. 1 tr. řádu, vyslovil tak, že „odpovědnost státu za škodu z rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků nezakládá bez dalšího skutečnost, že trestní řízení, v němž bylo rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky vydáno, posléze neskončilo odsuzujícím rozsudkem.“ Odklonil-li se tedy soud I. stupně od názoru odvolacího soudu, který je v rozporu s dnes ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu, publikovanou ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, nelze mu tento postup vytýkat.

Soud I. stupně opatřil ke svému rozhodnutí dostatek podstatných skutkových zjištění, výše rekapitulovaná podstatná zjištění pak vyplývají z obsahu provedených důkazů a není o nich mezi účastníky spor. Soud I. stupně zcela správně nezjišťoval pravdivost žalobcem tvrzených skutečností o blokování chodu samotné společnosti [REDAKCE]

█ v důsledku zajištění akcií a o tom, že předmětná blokáce akcií vedla ke konkursu █ a následnému zrušení akcií, čímž žalobce přišel o majetek odpovídající hodnotě zaniklých akcií. Soud I. stupně správně zdůraznil, že předmětem řízení je požadavek žalobce na náhradu zisku ušlého z konkrétního obchodu, z jehož realizace sešlo nejpozději dne █. Takto byl žalobní nárok formulován v žalobě i při předběžném projednání u Ministerstva spravedlnosti. Ještě v žalobě žalobce (zřejmě v reakci na stanovisko ministerstva spravedlnosti, kde je uvedeno, že škoda žalobci nevznikla, neboť předmětné akcie i při blokaci zůstaly ve vlastnictví Ing. H. █) zdůraznil, že jeho nárok není odůvodněn tím, že by o své vlastnictví přišel, ale tím, že v důsledku postupu orgánů činných v trestním řízení nemohl dosáhnout zisku, kterého by za obvyklého a důvodně předpokládaného běhu věcí dosáhl. Teprve v podání ze dne 23.10.2013 žalobce začal upozorňovat na fakt, že díky trestnímu stíhání o svůj majetek - zrušením emise cenných papírů - v průběhu trestního stíhání a vinou trestního stíhání přišel. Žalobní návrh však nikdy v tomto směru nebyl změněn (a ani ve změněné podobě předběžně projednán). Žalobce tedy v tomto řízení nevymáhal skutečnou škodu spočívající v poklesu (ztrátě) hodnoty akcií v průběhu trestního stíhání. Rozhodný škodní děj proto, jak plyne ze samotných žalobních tvrzení, skončil nejpozději dne █ kdy žalobcův smluvní partner odstoupil od smlouvy o úplatném převodu cenných papírů. V tento okamžik byl dle žalobních tvrzení plánovaný obchod zmařen a žalobci z obchodu ušel zisk.

I právní posouzení zjištěných skutečností soudem I. stupně odvolací soud shledal správným. Správným je především konečný závěr, že tu není již první podmínky vzniku odpovědnosti státu za žalobcem tvrzenou škodu v podobě ušlého zisku, tj. není tu nezákonné rozhodnutí ve smyslu ust. § 7 a 8 zák. č. 82/1998 Sb., od kterého by bylo možné odpovědnost odvíjet, a není tu ani nesprávný úřední postup orgánů činných v trestním řízení, který by takovou odpovědnost mohl založit.

Úvaha soudu I. stupně o neexistenci nezákonného rozhodnutí přílehavě kopíruje právní závěry již zmíněného rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24.6.2015 sp. zn. 30 Cdo 3310/2013 přijaté ve sporu o náhradu podobně ušlého zisku, jenž měl být způsoben rozhodnutím o zajištění peněžních prostředků podle ust. § 79a tr. řádu pro podezření, že peněžní prostředky představují výnos z trestné činnosti (v situaci, kdy trestní stíhání bylo ukončeno zproštěním obžaloby zčásti proto, že se obviněnému vytýkané skutky nestaly, a zčásti proto, že nejsou trestným činem). Právní závěry soudu I. stupně si odvolací soud dovoluje doplnit toliko následovně : K omezení dispozice s předmětnými zaknihovanými cennými papíry došlo autoritativním rozhodnutím orgánu činného v trestním řízení. Přestože v době zajištění cenných papírů nebylo do platné právní úpravy začleněno ust. § 79c tr. řádu, které upravuje institut zajištění zaknihovaných cenných papírů (s účinností od 1.1.2002), považoval trestní zákon (§ 89 odst. 13) zaknihované cenné papíry za věc v trestněprávním smyslu a příkaz k pozastavení výkonu práva nakládat s předmětnými cennými papíry dle ust. § 27 odst. 3, písm. d) zák. č. 591/1992 Sb., ve znění účinném do 31.12.2000, směřující vůči Středisku cenných papírů lze pokládat za příkaz k odnětí věci dle ust. § 79 odst. 1 tr. řádu, v tehdy účinném znění. Pro příkaz nebyla předepsána forma usnesení, a proto proti němu nebyla přípustná stížnost. Příkaz k registraci pozastavení výkonu práva nakládat s cennými papíry však podléhal dohledovým oprávněním v rámci trestního řízení a v rámci jednotlivých instancí státního zastupitelství (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 15.4.2004 sp. zn. II. ÚS 267/03). Nebylo-li tedy pozastavení výkonu práva nakládat s cennými papíry na základě přípustných specifických oprávněných prostředků pro nezákonnost zrušeno nebo změněno, není možné v tomto kompenzačním řízení nezákonnost tohoto rozhodnutí dovodit.

Soud I. stupně se zcela správně (v souladu s právními názory vyjádřenými v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3310/2013) zabýval i tím, zda tvrzený ušlý zisk nebyl způsoben porušením zásady rychlosti trestního řízení, které je nesprávným úředním postupem ve smyslu ust. § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. *V trestním řízení se přiměřenost délky řízení poměřuje především ustanovením § 2 odst. 4, věta druhá trestního řádu, podle kterého (ve znění účinném do 31.12.2011) orgány činné v trestním řízení musí trestní věci projednávat urychleně bez zbytečných průtahů, co nejrychleji a s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána.* Zcela správně – z pohledu ekonomie řízení – se soud I. stupně zaměřil na otázku, zda k porušení zásady rychlosti trestního řízení v žalobcově případě došlo v období od zahájení trestního stíhání do [REDAKCE] kdy byl zamýšlený obchod definitivně zmařen. Případné pozdější porušení zmíněné zásady již totiž není způsobitou příčinou tvrzené škody (tento postup aproboval i Nejvyšší soud ve věci vedené před ním pod sp. zn. 30 Cdo 3310/2013, o které posléze rozhodoval usnesením ze dne 24.8.2016 pod sp. zn. 30 Cdo 1437/2016). Závěr soudu I. stupně, že ve zmíněném rozhodném období se orgány činné v trestním řízení (ještě) nedopustily nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce trestního řízení, potažmo v nepřiměřené délce trvajícího zajištění zaknihovaných cenných papírů, je příslušný a odvolací soud mu nemá co vytknout. Na tomto místě je třeba podotknout, že předmětný zásah do žalobcova vlastnického práva mohl trvat pouze do doby, než nastaly zákonem (v ust. § 80 odst. 1 tr. řádu, o vrácení věci) předpokládané skutečnosti pro jeho ukončení (viz. usnesení Ústavního soudu ze dne 15.4.2004 sp. zn. II.ÚS 267/03), a že v poměrech posuzované věci, kdy věc byla odňata pro podezření, že byla získána trestným činem, byly naplněny předpoklady pro její vrácení až v okamžiku rozptýlení tohoto podezření, které se v předmětném trestním stíhání rovnalo rozptýlení podezření ze spáchání vytykané trestné činnosti. V předmětném trestním řízení tedy mohly nastat podmínky pro vrácení odňaté věci (zrušení příkazu k registraci pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovanými cennými papíry) dle ust. § 80 odst. 1 tr. řádu až v okamžiku, kdy bylo zřejmé, že nepřichází v úvahu trest propadnutí věci. Zásadám obecné logiky pak plně odpovídá, že ve lhůtě dvou měsíců a deseti dní nemohla být potvrzena či vyvrácena správnost učiněného pravděpodobnostního závěru orgánu činného v trestním řízení, že předmětné zajištěné akcie jsou výnosem z komplikovaným způsobem spáchané trestné činnosti, z níž byl žalobce obviněn.

Odvolací soud proto podle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný včetně věcně správného výroku o náhradě pravidelných hotových výdajů žalovaného, který koresponduje se závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 7.10.2014 sp. zn. Pl. ÚS 39/13, použitelnými před účinností ust. § 151 odst. 3 o.s.ř. a vyhlášky č. 254/2015 Sb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř. Takové dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni.

V Praze dne 27. dubna 2017

JUDr. Tomáš **Vejnar** v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Hrdličková